

ÚVOD

Slovo „verím“ naplňuje naše dni. Dieťa verí svojej mamke a ockovi, žiak sa učí od učiteľov a verí im, veria si priatelia, spolupracovníci... Spoliehame sa jeden na druhého.

Druhy viery:

1. **Prirodzená viera** - ak slovo, ktorému veríme, hovorí o veciach tejto zeme. (pyramídy, socha slobody, šikmá veža v Pise...)
2. **Nadprirodzená viera** - je čnosťou, ktorou prijímame všetko, čo Boh - ako najvyššia autorita - zjavil a dáva veriť cez Cirkev. Táto viera je Božskou čnosťou, lebo jej predmetom je sám Boh. Hovoríme jej aj **kresťanská viera**.

„Základný prvok aj cieľ viery je osoba, ktorej veríme,“ hovorí sv. Tomáš Akvinský. Pre nás kresťanov tou osobou je Ježiš Kristus. Pre nás veriť, značí dívať sa na všetko očami Ježiša Krista, myslieť a žiť ako On.

Vieru máme živiť štúdiom (nie ako v 3. roč. ZDŠ), modlitbou, získavaním skúseností a pokáním.

Aj keď viera je Božím darom pre našu dušu a preto je nadovšetko **vnútornou skutočnosťou**, predsa má v našom živote aj svoje **vonkajšie vyjadrenie**. Človek je totiž spojenie duše a tela, duchovného a hmotného sveta, neviditeľného s viditeľným. Teda: **Kresťanstvo** nie je len súhrnom právd viery, skrytých kdesi v našej duši, ale je naším štýlom života podľa Krista a s Kristom.

Obsah toho, čo s celou Cirkvou veríme a vyznávame, je vložený do Apoštolského vyznania viery. Pochádza z čias apoštolov. (Konečná forma Nicejsko-Carhradské, roky 325-381).

Je to poklad viery. Treba ho vyjadrovať síce vždy modernou, zrozumiteľnou rečou, ale obsah zostáva ten istý.

1. ČLOVEK JE SCHOPNÝ POZNAŤ BOHA

1.1. Aký je Boží plán s človekom?

Boh slobodne stvoril človeka, aby mu dal účasť na svojom blaženom živote.

Syna poslal ako Vykupiteľa a Spasiteľa pre ľudí, ktorí padli do hriechu.

Pôsobením DS ich urobil adoptovanými deťmi, a tak aj dedičmi jeho blaženého života.

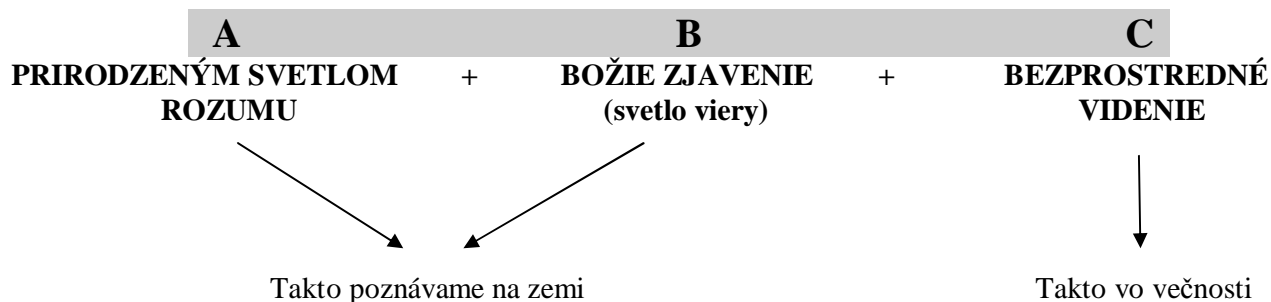
1.2. Prečo je v človeku túžba po Bohu?

Túžba po Bohu je vpísaná do srdca človeka, lebo človek je stvorený Bohom a pre Boha – na jeho obraz.

Ľudia rôznym spôsobom prejavili toto hľadanie Boha svojím postojom (modlitby, obety, kulty).

Človek je teda svojou prirodzenosťou a povolaním, náboženskou bytosťou.

1.3. Ako možno poznať Boha? Prístupové cesty k poznaniu Boha:

Sochár chce dať o sebe vedieť

SOCHA - pozerám na sochu, ale zákonite prichádzam k existencii sochára, ktorý ju urobil. Dokonca môžeme dedukovať aj na nejaké jeho vlastnosti. Toto je prirodzený spôsob poznania skutočnosti.

SOCHA - sochár pošle posla, aby ľudí informoval o sebe. To je nadprirodzené poznanie skutočnosti cez vieru.

SOCHÁR - ak príde sám sochár. To je už nadprirodzené poznanie cez videnie.

A.) PRIRODZENÝM SVETLOM ROZUMU:

Človek stvorený na Boží obraz je pozvaný Boha poznávať a milovať (nemôžeme milovať čo nepoznáme...).

Preto hľadá cesty, ako Boha poznávať. Nazývajú sa tiež "dôkazy jestvovania Boha".

Tomáš Akvinský:

1. cesta - Od pohybu k nehybnému hýbateľovi.
2. cesta - Od druhotných príčin k prvotnej príčine.
3. cesta - Od náhodného bytia k nutnému bytiu.
4. cesta - Z rozdielnosti stupňov dokonalosti k absolútne dokonalému.
5. cesta - Z poriadku vo svete k najvyššiemu usporiadateľovi.

Písmo Sväté hovorí, že Boha možno poznať:

- 1) cez prírodu** - Múdr 13,1 - že hlúpi sú všetci, ktorí nevedia spoznať Boha zo stvorených vecí.

Človek vo svojich dejinách hľadá Boha a túži po Ňom. Nachádza stopy nekonečného Rozumu.

Vesmír, jeho veľkosť (vzdialenosti nebeských telies meriame na svetelné roky), poriadok (planéty a hviezdy nie sú chaoticky letiace smeti - každá má svoju presnú dráhu), presnosť pohybu nebeských telies volá po mocnom a múdrom Stvoriteľovi. Účelnosť a krása života o Ňom hovoria. Úžas v nás vyvoláva ríša rastlín, krásy na zemi i v mori, ríša živočíchov: včela pri zbieraní peľu i stavbe plástu s presnými uhlami - nijaký inžinier nenameria lepšie; vták sa stavbou krídla i s jeho fungovaním počas letu; ryby vo vodách; celá ríša zvierat i človek so svojím obdivuhodným organizmom aj schopnosťami ducha, všetko rozpráva o Bohu, ktorý plný múdrosti a sily je Všemohúcim Stvoriteľom sveta a Otcom všetkých ľudí. „Nebesá rozprávajú o sláve Boha a obloha hlása dielo jeho rúk.“ (Žalm 18, 2)

- 2) cez svedomie** - Rim 2,14-15 - že pohania, ktorí nemajú zákon od prírody robia to, čo zákon požaduje a tým ukazujú, že majú požiadavky zákona vpísané vo svojich srdciach.

- 3) ľudské srdce** - to je ďalšie miesto, kde možno hľadať a objavovať Boha: „Boh je Láska,“ hovorí PS. Preto ak nachádzame v ľudskom srdci lásku, je v ňom Boh.

A to je šťastie človeka: nie každý má rovnako bystrý rozum. Keby len rozumom sme objavovali Boha, „nemúdri“ by nemali šancu. Ale Boh sa chce dať poznať každému. Prístupová cesta je láska. A častokrát človek srdcom lepšie poznáva než rozumom. (Srdce má dôvody, ktoré rozum nepozná = Pascal).

Rozdiel medzi = VERIM V TEBA - VERÍM TI

Verím v Teba = viera v existenciu osoby

Verím Ti= vyššia rovina vzťahu - zvnútorňenie

Príklad: Abrahám – otec viery, jeho curriculum vitae

Mojžiš - vyslobodenie z Egypta...

B.) JEDNOTLIVÉ ETAPY BOŽIEHO ZJAVENIA:**• Zmluvy v SZ**

1 – prví rodičia (Gn 2,15-17)

I vzal Pán, Boh, človeka a umiestnil ho v raji Edenu aby ho obrábal a strážil. A Pán, Boh, prikázal človekovi: "Zo všetkých stromov raja môžeš jesť. Zo stromu poznania dobra a zla však nejeď! Lebo v deň, keď by si z neho jedol, istotne zomrieš.

2 – Noe (Gn 6,5-8, 18-19, po ukončení potopy = 9,8-9, 12-15) – *Babylonská veža*

Potom Boh povedal Noemovi i jeho synom, čo boli s ním: „Ja uzavriem zmluvu s vami a s vašim potomstvom, čo bude po vás, aj s každou živou bytosťou, čo je s vami. Toto bude znakom zmluvy, ktorú uzavieram na večné pokolenia medzi mnou a vami a všetkými živými bytosťami, čo sú s vami: Svoj oblúk umiestňujem v oblakoch, aby bol znakom zmluvy medzi mnou a zemou. Keď zastriem zem oblakmi a keď sa v oblakoch zjaví moja dúha, vtedy si spomeniem na svoju zmluvu, ktorá je medzi mnou a medzi vami.“

3 – Abrahám (Gn 12,1-3; 17,1-7,9)

Uzavriem svoju zmluvu medzi mnou a tebou a rozmnožím ťa prenáramne. Tu padol Abram na tvár a Boh s ním hovoril: "To som ja, čo mám zmluvu s tebou, že budeš otcom mnohých národov. A tvoje meno nebude

už viac Abram, ale Abrahám, lebo ťa urobím otcom mnohých národov. A uzavieram zmluvu medzi mnou a tebou a medzi tvojím potomstvom po tebe vo všetkých pokoleniach ako zmluvu večnú, že budem Bohom tvojím a tvojho potomstva po tebe.

4 – Izraeliti (Ex 19,3-8; 20,1-17 – Desatoro; 24,5-8.11b) – *potom zlaté teľa.*

5 – Ježiš Kristus – chcel obnoviť zmluvu, preto narodenie, učenie ľudí, smrť a vzkriesenie = zmluva vo večeradle

Vezmite a jedzte z neho všetci, toto je moje Telo, ktoré sa obetuje za vás.

Vezmite a pite z neho všetci. Toto je kalich mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás i za všetkých na odpustenie hriechov. Je to krv novej a večnej zmluvy. Toto robte na moju pamiatku.

1.4. Odovzdávanie Božieho zjavenia

Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení a poznali pravdu.

Podľa Pánovho príkazu sa evanjelium prenášalo dvoma spôsobmi:

APOŠTOLSKÁ TRADÍCIA - je to *ústne* odovzdávanie Božieho zjavenia prostredníctvom apoštolov, ktorí hovorili všetko, čo sa dozvedeli z Kristových úst.

PÍSMO SVÄTÉ - je to *písomné* odovzdávanie Božieho zjavenia cez svätopiscov, ktorí z vnuknutia Ducha Svätého napísali Božie Slovo.

1.5. Poklad viery a jeho odovzdávanie

Pokladom viery je apoštolská tradícia a Písmo Sväté. Tento poklad viery je zverený celej Cirkvi. Autenticky vysvetľovať poklad viery prináleží jedine učiteľskému úradu Cirkvi = pápež + biskupi.

1.6. Kánon Svätého Písma

Kánonom Svätého písma je úplný zoznam posvätných spisov. Starý zákon tvorí celkom 45 kníh a Nový zákon celkom 27 kníh.

Knihy Starého Zákona:

Genesis, Exodus, Levitikus, Numeri, Deuteronomium, Kniha Jozue, Kniha Sudcov, Kniha Rút, Prvá kniha Samuelova, Druhá kniha Samuelova, Prvá kniha Kráľov, Druhá kniha Kráľov, Prvá kniha Kroník, Druhá kniha Kroník, Kniha Ezdrášova, Kniha Nehemiášova, Kniha Tobiaš, Kniha Judita, Kniha Ester, Kniha Jób, Kniha Žalмов, Kniha Prísloví, Kniha Kazateľ, Pieseň Piesní, Kniha Múdrosti, Kniha Sirachovho syna, Kniha proroka Izaiáša, Kniha proroka Jeremiáša, Kniha Nárek, Kniha Nárek, Kniha Nárek,

Knihy prorokov: Baruch, Ezechiel, Daniel, Ozeáš, Joel, Amos, Abdiáš, Jonáš, Micheáš, Nahum, Habakuk, Sofoniáš, Ageus, Zachariáš, Malachiáš a dve knihy Machabejcov: Prvá kniha Machabejcov, Druhá kniha Machabejcov.

Knihy Nového zákona:

Evanjeliá: podľa Matúša, podľa Marka, podľa Lukáša, podľa Jána; Skutky apoštolov

Listy svätého Pavla: Rimanom, Prvý a Druhý Korinťanom, Galaťanom, Efezanom, Filipanom, Kolosanom, Prvý a Druhý Solúnčanom, Prvý a Druhý Timotejovi, Títovi, Filemonovi, Hebrejom;

Iné listy: Jakubov list; Prvý a Druhý Petrov list, Prvý, Druhý a Tretí Jánov list, Júdov list, Zjavenie apoštola Jána.

C.) **BEZPROSTREDNÉ VIDENIE:**

Zjavenie sv. Jána apoštola...

1.7. Odpoveď človeka Bohu

Človek odpovedá Bohu poslušnosťou viery.

Veriť v Boha znamená veriť všetko to, čo nám Boh zjavil. Je to ľudský úkon človeka, ktorý slobodne súhlasí s Božou pravdou.

??? OTÁZKY ???

1. Prístupové cesty k poznaniu Boha.

(Je možné? Aké sú jednotlivé druhy? Ako možno poznať Boha podľa PS?

Jednotlivé etapy Božieho zjavenia. Ako sa odovzdáva Božie zjavenie?

Kánon Písma Svätého a jeho knihy – vymenovať aspoň po 10 kníh zo Starého a Nového Zákona)